

חדשות הגנים, 23.6.14

חדשות הגן הזואולוגי

בידוד היחמורים הזכרים

מי שעבר בימים האחרונים ליד מכלאת היחמורים תהה בוודאי מדוע היחמורים הזכרים הבוגרים מבודדים בכלובים הקטנים שליד המכלאה הגדולה. הסיבה לבידוד היא למנוע מהיחמורים לפצוע זה את זה. הזכרים הבוגרים שלנו מתקרבים לתקופה שבה נושרת הרקמה החיצונית של הקרניים (רקמת ה-Velvet העשירה בכלי דם), שאז היחמורים נעשים תוקפניים זה כלפי זה. תהליך הבידוד נעשה בהדרגה על ידי הנחת מזון בכלובים הקטנים, המחברים זה לזה ולמכלאה הגדולה. ברגע שזכר בוגר נכנס לאחד הכלובים, אפשר לסגור אחריו את הכניסה לכלוב וכך למנוע ממנו לחזור לעדר. בעתיד הקרוב, כשיישארו בגן רק יחמורים זכרים, לא יהיה צורך בבידודם, מכיוון שכל עוד אין בסביבה נקבות, הזכרים לא אמורים להיות תוקפניים זה כלפי זה. להזכירכם, בעקבות החלטה של הרט"ג שלא לאפשר רביית יחמורים בגן הזואולוגי, יישארו אצלנו זכרים בלבד. אנשי הרט"ג אמורים להגיע לקחת את נקבות היחמורים בעוד כשבועיים וחצי.

בתמונה: לכלוב המרכזי הקטן נכנסה נקבת יחמור עם העופר הצעיר שלה. כשהעופר הצעיר החל לינוק, נכנס בעקבותיהם זכר צעיר, בן שנה וחצי, והחל לינוק אף הוא (הפרט הימני). מתוך ההתנהגות הרגועה של הנקבה, שאפשרה לו לינוק, אפשר להסיק שגם הזכר הצעיר הוא צאצא שלה.

הידעתם?

נקבת היחמור, כמו נקבות של מיני יונקים אחרים, מלקקת את פי הטבעת של העופר הצעיר כדי לעודד הפרשת גללים.

בשטח הפתוח

- **שחף צהוב רגל:** על רגליהם של אפרוחי השחפים צהובי הרגל אפשר לראות טבעות רגל כתומות וגדולות, הנושאות מספר שאותו אפשר ממרחק (באמצעות צילום במצלמה והגדלה). הטבעות הן חלק ממחקר שנערך בחמש השנים האחרונות על מושבת השחפים צהובי הרגל, על ידי אמיר בן דב, בשיתוף המרכז לצפרות.
- **סיקסק:** כל ארבע הביצים שהיו בתמונה שנשלחה בעדכון הקודם בקעו. מה שיוצא דופן הוא ששלוש מהביצים בקעו יחד, אולם הרביעית בקעה כמה ימים לאחר מכן. שני אפרוחים בלבד שרדו עד היום, ואפשר לראות אותם משוטטים בדרך כלל בבזך בגדה המזרחית של הבריכה. שני ההורים שומרים על שני האפרוחים ללא הרף, ומרחיקים מהם במעוף ובקריאות רמות עורבים, שחפים ואנפות למיניהן. לעומת זאת, כשהפלמינגו מתקרבים לאפרוחי הסיקסק, ההורים לא מגיבים, מה שמראה שהסיקסקים יודעים להבחין בין ציפורים מסוכנות ללא מסוכנות.
- **האזור הבוצי של הבריכה:** לא רק הסיקסקים הצעירים והפלמינגו משוטטים באזור הבזך. אזור הבזך הוא מאגר מזון בלתי נדלה לעופות המים. העופות מלשלים במים, ויחד עם האצות וקרינת השמש נוצרות כמויות גדולות של חומר אורגני – מזון מזין ומשובח.
- **ננה:** האפרוחים והבוגרים הוצאו מהכלובים ומשוטטים כעת בשטח הפתוח. בתקופת חייהם הראשונה, אפרוחי הננה מוחזקים עם הוריהם בכלובים כדי למנוע את טריפת האפרוחים על ידי העורבים. הורי הננה אינם מגנים על הצעירים בתוקפנות בדומה לסיקסקים, ולכן אנו מגנים על האפרוחים במקומם.
- **צבי:** בשטח הפתוח משוטט צבי זכר אחד בוגר ונקבות רבות. את צבאי הרווקייה אפשר לראות משוטטים בחלק המזרחי של הגן, בדרך כלל באזור השלולית היבשה, בצפון-מזרח הגן.

כחליל הינבוט

מסביב לעצי השיטה (באזור השביל המזרחי) נראים בימים אלה המוני פרפרים קטנים מהמין כחליל הינבוט. הכחלילים הבוגרים ניזונים מצוף פרחי השיטה ובתוך כך מאביקים אותה. זחלי הכחליל, הדומים מאוד לעלי השיטה, מפרישים טל דבש מבלוטה מיוחדת. הנמלים ניזונות מטל הדבש ומגנות על הזחלים.

כחליל הינבוט – בוגר זחל עם נמלים, צילום: עוז ריטנר

חדשות הגן הבוטני

חדש באתר האינטרנט של הגן הבוטני

פורטל מפות ומידע גיאוגרפי של הגן הבוטני עלה לרשת וזמין במערכת ARCGIS Online. באתר מפה אינטראקטיבית של הגן ואפליקציות לסוירים בגן בעזרת סמארטפון. הפורטל מתעדכן באופן שוטף. ומידע בוטני רב נוסף יועלה בהמשך. אתם מוזמנים להיכנס לקישור: <http://taubg.maps.arcgis.com/home/index.html>

"צמחים בגן הבוטני" – משחק רביעיות

"צמחים בגן הבוטני" הוא משחק רביעיות בהוצאת הגן הבוטני. המשחק מיועד לילדים מגיל 6 ומעלה, מציג מגוון מצמחי ארץ ישראל, על פי בית הגידול שלהם. המשחק מכיל 8 רביעיות (סך הכל 32 כרטיסי משחק) ואפשר לרכוש אותו במשרדי הגן הבוטני.

"עצים בגן" – לוח שנה

לוח השנה לשנת תשע"ה מוקדש לעצים היפים שצומחים בגן הבוטני, כאשר כל חודש מתמקד בעץ אחר. מתוך הלוח אפשר ללמוד מעט על העצים ועל המשפחות והקבוצות המגוונות המיוצגות בגן.

"מה הקשר?" – תערוכת תמונות

תערוכת התמונות החדשה "מה הקשר" המוצגת בבניין המשרדים בגן הבוטני מציגה את יחסי הגומלין שבין פרוקי רגליים וצמחים בגן הבוטני. כל התמונות המוצגות בתערוכה צולמו בגן הבוטני על ידי שי כהן מהמחלקה לזואולוגיה.

פריחה בגן הבוטני
על אף החום הכבד והיובש
שנדמה ושוררים בכל, לא
מעט צמחים פורחים בתקופה
זו בגן הבוטני.

מינים רבים של **סוקולנטים**
פורחים עכשיו, ביניהם
רבוטיה, פרודיה, ממילריה
והחלבוביים.

בחממה הטרופית פורחים בימים אלה הסיגלית האפריקאית, מיני סחלבים, זפירנתס גדול-
פרחים, מימוזה ביישנית וספלול ענקי.
גם צמחי ארץ ישראל פורחים כעת: בכל רחבי הגן פורח **בוצין מפורץ**; באזור החורש הלח
פורח **הדס מצוי**; בחורש פורח **עוקצר היערות**; בבתה פורחת **געדה מצויה**. באזור החוף
פורחים **פרגה צהובה** ו**נר הלילה החופי**; בחלקת צמחי המים פורחים **נימפאות**, **נופר צהוב**
ו**הרדוף הנחלים**; באזור המדבר פורח **עדעד מאובק**. עוד פורחים בגן: **שרעול שעיר**,
שברק מצוי ו**יערה איטלקית**, המטפסת בחורש.

